

e
a
u
t
e

8 1964
spalis

turinys

Rudeni	3
Jonas Minelga	
Pasikalbėjimai	4
Dėdė Juozas	
Mislės	5
Veidrodėlis ir Murksas	6
J. Jankus	
Šuneliukas	9
Gintarė	
Spindulėliai	10
Pr. Imsrys	
Kelionės ir nuotyk. Lietuvoje	11
Kiemo bičiuliai	13
J. Minelga	
Pupučio naktinis nuotykis	14
Linutė	
Linksmiau	15
Vieną pilką dieną	16
J. Slėnys	
Ramunėlė, aš ir reksas	18
R. Spalis	
Voverėlė	23
Baidyklės galvosūkis	24
Truputi pagalvok	25
Ar žinai...	26
Pas skaitytojus	27
Mūsų kūryba	28
Mislės	30
Kun. A. Burba	31
D. Augienė	
Šventės ir vardinės	32
St. Yla ir A. Salys	

ilustracijos

Ses. M. Eucharista	— psl. 1, 3, 10, 14
P. Osmolskis	— 5, 6, 13, 15, 16-17, 23, 25
A. Balukas	— 10
VL. Stančikaitė-Abraitienė	— 9
E. Muliolienė	— 18

IMMACULATA PRESS
Putnam, Connecticut

eglutė

vaikų laikraštėlis

8

spalis

1964

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINISTRUOJA

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

metams — \$4.00

atskiras numeris 40¢

redakcijos ir administracijos
reikalais kreiptis:

“EGLUTĖ”

Immaculate Conception Convent

R. F. D. 2,

Putnam, Connecticut

Atsiųsti rankraščiai tampa redakcijos nuosavybe. Redakcija rezervuoja sau teisę juos pakeisti ar sutrumpinti, pagal reikalą. “Eglutės” iliustracijų negalima naudoti kituose leidiniuose be redakcijos sutikimo.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly except July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Connecticut. Subscription \$4.00 yearly. Single copy 40¢. Entered as second class matter March 27, 1952, Putnam, Connecticut, under the act of March 3, 1879.

RUDENĮ

Jonas Minelga

Kas čia daros — vasarėlei
Liovės maršą grot žiogai?!
Jei kepurės nepakėlei
Vėjui, Linai, bus blogai!

Jis, atšvilpęs parkais rytą,
Tuoį nuspirs ją nuo galvos.
Kur begausi, vyre, kitą
Tokio dydžio ir spalvos?

Prie vyšnelės ir prie klevo,
Sakėm, žaisim amžinai.
Kur saulytė iškeliavo,
Katinėli, gal žinai?

Nė nebeiki kieman — lyja!
Telkšo gatvė purvina.
Nepraėjo pro leliją,
Neįkandus jai, šalna.

PASIKALBĖKINĖ

APIE PASIRYŽIMUS

Dėdė Juozas

Jūs visi esate skaitę arba tėveliai yra Jums pasakoję gražią pasaką apie dvyliką brolių juodvarniais lakstančių. Jūs puikiai žinote, kaip sesytė turėjo 12 metų iškentėti nekalbėjus, kad savo brolius išvaduo-tų. Ir ji pasiryžo, nes brolius labai mylėjo. Daug sesytei teko kančių pakelti, bet ji savo pasiryžimo nesulaužė, ir po 12 metų broliai vėl žmonėmis pavirto.

Tai pasaka, labai graži pasaka, kuri patinka mažiems ir dide-liems. Jūs žinote daugiau pasakų, o ir tikrų atsitikimų, kur žmonės su tvirtu pasiryžimu didelius darbus padaro. Gal esate skaitę gražią kny-gutę, "Jaunojo galiūno keliu". Čia aprašomas jauno italo berniuko Domininko Savio gyvenimas. Tai labai įdomus berniukas. Jis buvo padaręs pasiryžimą tapti šventu. Trumpai Domininkas pasaulyje gy-veno, bet įveikė visus sunkumus ir kliūtis ir savo tikslą pasiekė.

Jei neteko girdėti, tai paprašykite savo tėvelių ar mokytojų, kad Jums papasakotų apie jauną Lietuvos partizanų vadą Juozą Lukšą, kuris buvo pasiryžęs gelbėti savo tėvynę nuo ją užpuolusių ir paver-gusių priešų. Daug metų Juozas Lukša su draugais praleido sunkiose kovose ir dideliuose pavojuose, daug kartų mirčiai žvelgė į akis, bet nuo savo pasiryžimo nė galvot negalvojo atsisakyti. Kartą Juozas iš rusų nagų buvo ištrūkęs ir pasiekęs laisvąjį pasaulį; jis čia galėjo pa-silikti ir ramiai ir laimingai gyventi. Bet jis to nepadarė. Jis grįžo pas savo brolius į Lietuvos miškus ir ten žuvo, kovodamas už savo pasi-ryžimą.

Žinokite, mano jaunieji bičiuliai, kad pasiryžimą padaryti leng-va, bet ne visada lengva jį išlaikyti.

Aš pažįstu eilę berniukų ir mergaičių, kurie prieš metus buvo padarę pasiryžimus. Vienoje šeimoje broliukas ir sesutė pasiryžo kas mėnesį eiti išpažinties ir priimti Šv. Komuniją. Ir aš visus metus mačiau juos kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį savo pasiryžimą vykdančius. Kita 5 sk. mergaitė pasiryžo su savo draugėmis ir draugais lietuviškoje mokykloje tik lietuviškai tesikalbėti. Užkalbina kas angliškai, o ji tik lietuviškai. Pasiryžimas gražus, bet ir sunkus, nes daug pagundų. Suklupdavo vargšėlė, bet, prisiminusi, vėl savo pasiryžimo laikydavosi. Mat, už pasiryžimus kartais gerokai su pagundomis tenka pakovoti. Ir aš manau, kad ji labai gerai savo pasiryžimą išlaikė.

Pažinau vieną 8 m. berniuką, kuris buvo pasiryžęs tvarkingai laikyti savo žaislus. Kasdien tekdavo pro jo tėvelių namus važiuoti į darbą. Jūs nepatikėsite, ką aš ten matydavau: dviratukas dažniausia apverstas, vežimėlis prikrautas purvo, sviediniai po patvorius išmėtyti, kiti žaisliukai irgi palikti lauke nešvarūs ar sulaužyti. Jo 9 m. broliukas tai visai kas kita: buvo pasiryžęs klausyti tėvelių. Jo mamytė sakė, kad savo pasiryžimo jis nė karto nesulaužė: visada buvo geras, mandagus ir paklusnus. O jei pamatytumėte jo knygų ir rūbų spintas, tikrai nustebtumėte. Nors ir nebuvo padaręs pasiryžimo, bet viskas gražu, švaru, tvarkinga.

O kaip Jums sekasi savuosius pasiryžimus laikyti?

Prisiminkime: pasiryžimus padaryti lengva, o išlaikyti sunku. Tik stiprios valios žmonės išlaiko savo pasiryžimus ir atlieka didelius darbus.

MISLĖS

Dieną lankas, naktį žaltys.
Kur tik eini, vis pastogėje.
Siūlų tinklas ant miško guli.
Už žmogų aukštesnis, už žmogų mažesnis.
Be staklių išausta, be adatos pasiūta.
Mažutės avelės, penkios kojelės.
Penkios skylės vienoj skylėj.
Vasarą laukais bėgioja, žiemą kaulus nešioja.
Be mėsos be kaulų, o su plunksnomis.

(Atsakymai psl. 31)

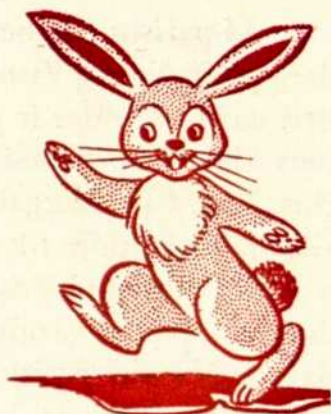

VEIDRODĖLIS IR MURKSAS

J. Jankus

(tėsinys)

Veidrodėlis pasakojo, kaip vakar čia pusę dienos gulėjo ir matė žvejį vis traukiant ir traukiant žuvis, vis kraunant ir kraunant ant kranto, o paskum paliko visas nesaugomas, kol atsiplukdė laivelį iš ten, iš už medžių.

Pasakojo ir uostinėjo dobilo žiedelį, o Murksui vis labiau pilvas gurgė. Jis tik anksti rytą nulakė truputį veršiukų pieno, bet ir to ne ligi soties.

— Tai kas, — atsakė su išdidumu ir, nosisukęs į ežerą, kad nepastebėtų Veidrodėlis, nurijo seilę, — Kai noriu, pats pasigaunu, ir niekam už tą nė gero žodžio. Manai, kad svetimas žuvis imčiau?

Priešais, ežeran įsibridęs, žvejojo berniukas. Jis ištraukė žuvį, atkabino nuo kabliuko, pažiūrėjo, pavartė rankose ir išmetė ant kranto. Žuvelė buvo mažytė, bet katinui užkandis būtų buvęs neblogas.

— Žiūrėk, kokia graži, — pasakė Veidrodėlis.

— Niekniekis, — nusišiepė Murksas. — Jei būčiau alkanas, gal ir susigundyčiau, o dabar... — numojo uodegos galu ir nurijo seilę.

Dar paėjo truputį toliau. Praėjo pro vieną krūmą, pro kitą. Veidrodėlis pamatė, kad Murksas vis žvilgt vogčiomis per petį, vis žvilgt ir su kiekvienu pažvelgimu vis seilę ryja.

Pažiūrėjo, pažiūrėjo, kaip Murksas žvilgsi, ir sako:

— Tai kad tave visi galai, užmiršau pasakyti žmonai, kur padėjau morkas. Pasėdėk čia truputį, aš tuoj sugrįšiu.

— Ar tikrai? — paklausė Murksas.

— Tikriausiai. Aš negaliu atsisakyti tokio gražaus pasivaikščiojimo. Tik lukterėk. Aš kaip vėjas.

Apsisuko, sumušė kojomis į žemę ir nurūko.

Katinas valandėlę pastovėjo, apsilaižė, perbraukė prišakinėmis kojikėmis per pilvuką ir palengva ėmė grįžti atgal.

Veidrodėlis nė galvoti negalvojo namo bėgti. Jis nubėgo, kur buvo numesta žuvis, panešė ją toliau prie pat vandens, pakišo po akmeniu, nusišluostė kojikas į žolę ir pasileido atgal. Kaip tik ties krūmu susitiko ateinantį Murksą.

— Eini pasitikti? — paklausė Veidrodėlis.

— O tu ir namie nebuvai, — pasakė Murksas, kiek piktokas, kad Veidrodėlis taip greitai apsisuko. — Per tuos kelis akimirksnius negalėjai sulakstyti. Vėjas nebūtų sulakstęs.

— Nebuvau. Susitikau žmoną beatsivejančią pasiklausti. Juk žinai, kaip yra su moterimis. Jos verčiau ir į pasaulio galą bėgs pasiklausti, kad tik pačioms nereikėtų ieškoti.

Ir vėl Murksas apsigrižo ir abu ėjo paežerėm.

Už kelinto krūmo Katinas staiga sustojo, apsigraibė apie kišnius.

— Tai galvos kvailumas, — sušuko. — Nagi pirma, kai meškėriočiau, kortas pasidėjau ant akmens ir užmiršau. Palauk valandėlę, aš tuoj. Dar nuneš kas.

Ir parietęs uodegą nudulkėjo, o kiškis nuslinko iš paskos, pažiūrėti, ką katinas darys.

Murksas nubėgo ton vieton, kur buvo žuvis ir sustojo. Dairosi, uostinėja, o žuvies nė kvapo. Pasidairė, pasidairė, nuleido uodegą ir bindzina atgal.

Veidrodėlis greitai pabėgo, kur buvo persiskyrę, atsigulė, pasidėjo dobilo žiedą po nosim ir snaudžia.

Murksas sugrižo paniuręs.

— Ko nesmagus? — paklausė vieną ausį nuo akies pakėlęs Veidrodėlis.

— Kortų neberadau, — pro sukastas dantis praniurnėjo Murksas.

— Labai gaila. Dabar, kai man snaudulys praėjo, gal būtumėm ir palošę. Gera būtų turėti savo kopūstų daržą. Būčiau galėjęs net ir vaiką statyti.

— Ir tas dar čia po kojom painiojasi! — sušuko Murksas, pamatęs žiogą.

Puolė, pasigavo ir suėdė. Garbingam katinui sarmata buvo kiškio akyse žiogą ėsti, ir jis dar pridėjo.

— Kitą sykį žinos, kaip katinui į akis lipti.

— Tai ar paleidai? — nustebo Veidrodėlis.

— O kur jį dėsiu? — išdidžiai atkirto Murksas. — Ar manai, kad garbingas ir sotus katinas su žiogais burną teps. O tu ko žuvim atsiduodi? — įspyre akis į Veidrodėlį.

Veidrodėlis pakrutino ūsus.

— Ir aš jaučiu nemalonų skonį. Ar nebūsiu, paežere beeidamas, kur seną žuvį užmynęs. Bet tu nepyk, žuvų nevalgau. Ar girdi kaip karusėlės groja. Gal nueitum pažiūrėti, — greitai pasuko kalbą į kitą pusę.

Murksas irgi pasiklausė.

Už miškelio buvo girdėti karusėlės. Naktimis, kai žmonių nebūdavo, juodu dažnai tenai nueidavo, apvaikščiodavo aplinkui, rasdavo pritrupintų skanių daiktų, pasėdėdavo auksinėse kariatose, laiveluose, Murksas pavaikščiodavo arklių nugaromis.

Murksas ir dieną tenai nueidavo, pavaikščiodavo tarp žmonių uodegą aukštai iškėlęs, baltą pagurklį išpūtęs, bet Veidrodėlis tarp žmonių rodytis nedrįso.

Ir dabar, kai tik išėjo iš vieškelio, jis pasirinko aukštesnę vietą, iš kur karusėlės buvo geriau matyti ir atsisėdo.

— Einam, — sakė Murksas.

Veidrodėlis tik galvą papurtė.

— Bijai?

— Nebijau, bet nenoriu. Kai tik mane pamatys, visi galvas pames ir pradės vytis. Gali kuris dar sprandą nususukti.

— Žinokis. Nors aš žinau, kad bijai, bet žinokis, — išdidžiai pasakė katinas ir nuėjo.

Jis vaikščiojo apie karusėles. Rado numestą pyragaičio gabalą, visą gniužulą vanilinių ledų, pusę sumuštinio, storai priteptą sviestu ir perdėtą sūriu ir dešra. Greitai pasidarė sotus, bet Veidrodėliui širdis nesuminkštėjo. Murksas negalėjo pakęsti, kam tas senas kiškis toks gudrus ir jam senam katinui planus maišo. Atsisėdo po klevu ir ėmė ant pirštų skaičiuoti, kiek šunybių net šiandien pridarė: du kartu apsimetė miegas, pasiūlė lošti iš ežero, pavogė žuvį. Skaitė jo negerumus ir vis labiau pyko, ir niekaip negalėjo išgalvoti, kaip už viską galėtų atsilyginti. Niekaip. Galvojo, galvojo, bet jokia gera mintis galvon nelindo.

Tada dar pavaikščiojo tarp žmonių ir, nieko gera nebesugalvodamas, sugrįžo pas Veidrodėlį.

O Veidrodėlis žiūrėjo nuo kalnelio į mirgančias karusėles ir negalėjo nustigti vietoje: šokinėjo, kojom žemėn plumpсноjo, per galvą vartėsi, ausimis kaip vėduoklėmis mojo ir sukosi, sukosi ratu, greičiau už pačią greičiausią karusėlę.

— Kas gi tau dabar? — paklausė katinas.

ŠUNELIUKAS

Gintarė

Šuneliukas mūs' —
Margiukas,
Yr' gana protingas.

Kai tik bėga
Per gatvelę,
Minutei sustingsta.

Žiū, pro ūsą
Į tą pusę,
Kur yra pakalnė.

Autobusas,
Pūkščia, sukas —
Tiesiai linkui Margio.

Žvilgt — į šoną,
Ten, kur ponas
Dešrytes parduoda.

Bėgs dabar —
Aukštoji lempa
Nebėra raudona.

Veidrodėlis truputį susisarmatino, bet tuoj susiėmė ir atvirai pasisakė:

— Kad neišpasakytai noriu pasivažinėti karusėle.

Čia Murksui tuoj dingt gera mintis. Jis pasikrapštė nosies galiuką, pasikrapštė:

— Aš manau, kad būtų galima kaip nors padaryti.

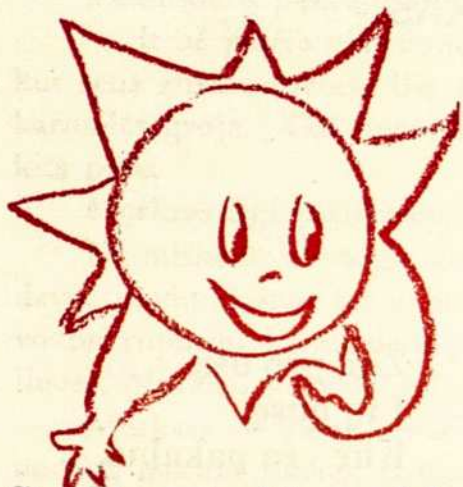
— Tikrai?! — sušuko Veidrodėlis, ir akys jam pasidarė tokios didelės, o priešakinėm kojikėm apkabino katino snukutį.

— O vis dėlto tavo nagai žuvim kvepia, — pagalvojo Murksas, bet garsiai pasakė: — Aš manau, kad tikrai bus galima. Karusėlių inžinierius mano geras draugas. Pabūk čia, aš nueisiu pasišnekėti.

(Bus daugiau)

SPINDULĖLIAI

Pr. Imsrys

Keliasi skaisti saulutė
iš lovelės: "Labaryt!"
Spindulėlių milijonai
šokinėja strykt pastrykt.

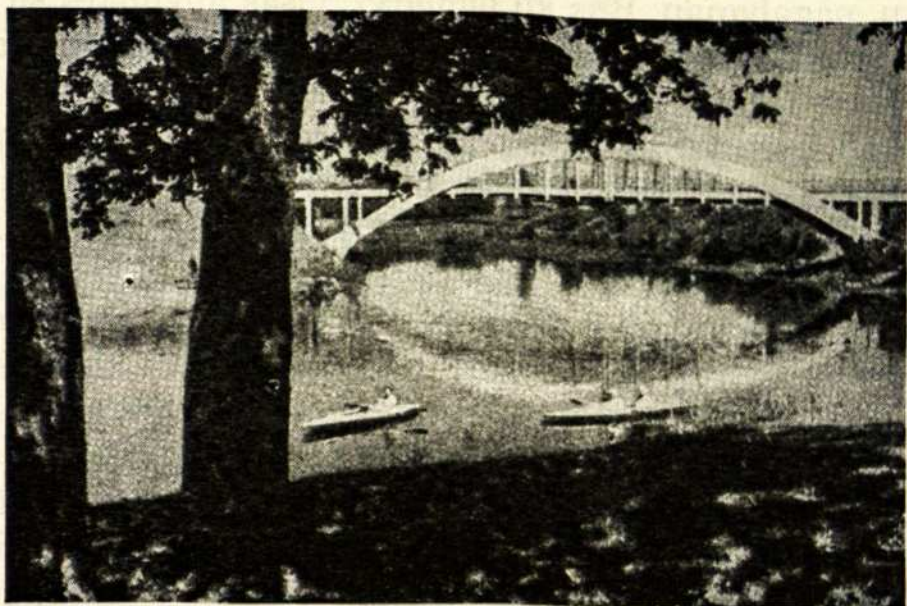
Strykt pastrykt pro debesėlių,
strykt pastrykt žalia giria.
Maudosi mažam upely,
kūdroj, baloj, ežere...

Strykt pastrykt šakelėm medžių,
po kiemelį takeliu,
šokinėja, bėginėja
net mažiausiu žiedeliu.

Strykt pastrykt per kiaurą dieną
vikrūs, nė nesumatyt...
Vakare vėl už kalnelio
į lovelę strykt pastrykt.

KELIONĖS IR NUOTYKIAI LIETUVOJE

pagal A. Bendoriaus "Lietuva"
ir Dr. J. Balio "Istoriniai padavimai"

Atostogos Kaune

Susidūrimo su lenkais ilgai neužmiršom. Ligi pat vasaros atostogų mudu su Karoliu apie tai dažnai pasikalbėdavom, bevaikščiodami Galadusio pakrantėm. Vasaros atostogos, tačiau, atnešė daug naujų nuotykių ir gaila, teko skirtis su Karoliu ir Galadusiu — bent laikinai.

Vieną vakarą grįžau namo gerokai pavargęs. Plaukiojom laiveliu visą dieną, o kelių valandų irklavimas nejuokai. Sesers balsas išblaškė visą nuovargį ir sudomintas nauja žinia, pribėgau prie jos:

— Antanai, laiškas iš Kauno! Imk, atidaryk, ko lauki!

Kažin kam tas laiškas labiau rūpi, pagalvojau sau, man ar jai. Moteriškas smalsumas. Nusišypsojau. Paėmęs laišką atsisėdau čia pat ant tvoros perskaityti. Galų gale pusbrolis parašė. Julius nedažnai man rašydavo, nors gerai sugyvenom, kai teko stovyklose kartu dalyvauti. Ir dar ne betkoks laiškas, o pakvietimas! Atostogos Kaune —

puiku, pagalvojau. Bus ko pamatyt, visas apylinkes su Julius išvaikščiosim. Kauno pilies griuvėsius išknisinėsim...

Ilgai nelaukęs, išsiruošiau Kaunan. Traukiny galvojau, kad šį kart ir aš turėsiu Juliui naujienų. Jis, mat, mieste gyvendamas visokių žinių prisirankioja, įdomybių papasakoja ir dar mane ant danties paima, kad iš kaimo. Pažiūrėsime. Ne bet kam tenka su lenkais šūviais keistis, ginant lietuvių kaimiečių teises. Tai išplės akis mieščionis pusbrolis, išgirdęs tų kautynių istoriją.

Papasakojau. Julius tikrai nustebo, bet nepasidavė. Ir jis turėjo ką įdomaus parodyti bei papasakoti.

— Eime mūs miestelio apžiūrėti, Antanai, — vadino mane, ir taip prasidėjo mūsų kone kasdieninės ekskursijos.

Daug man apie Kauną aiškino tasai išmintingasis dviem klasėm už mane vyresnis pusbrolis.

Kaunas yra dviejų didžiausių Lietuvos upių, Nemuno ir Neries, santakoje. Miesto ribose randame daugiau upių bei upelių: Girstupis, kurio puikus klonis vadinamas Adomo Mickevičiaus slėniu, nes čia tas didysis poetas mėgdamo lankytis, Jiesia, — įtekanti į Nemuną pro Napoleono kalną ir savo aukštais, stačiais krantais bei dugne esančiais kreidos sistemos sluogsniais patraukia lankytojų dėmesį, Marvelė ir Sėmena, pratekanti pro Dr. Basanavičiaus parką. Visos šios upės ir jų gilūs, platūs, medžiais apaugę slėniai Kauno apylinkes padaro ypatingai gražias.

Netrukus mums pačio miesto buvo gana. Iškeliavom ieškoti ko ypatingesnio. Pirmiausiai aplankėm Kauno pilies griuvėsius. Apvaikščiojom, apžiūrinėjom ir staiga Julius atsisuko į mane ir šyptelėjo:

— Nori pamatyti Kauno apylinkes iš aukščiau?

— Gerai, iš kur? — paklausiau.

— Ogi antai, lipam ant griuvėsių.

Gerai, lipom, nuotykių ieškodami. Iš pradžių atsargiai užsikarstėm prisilaikydami už išsikišusių akmenų. Tik ne taip jau saugu. Nutaikai sau žingsnį, keli koją, o tik keberiokt akmuo ir sutrupa po kojom — ir išlaikyk tu lygsvarą, brolyti! Aišku, taip lengvai nepasidavėm, mūsų tikslas

KIEMO BIČIULIAI

Jonas Minelga

Eina žąsinas keliu
Balto milo švarkeliu,
Tartum ponas iš Sudargo:
— Girgu-gargu, girgu-gargu!

Žengia patvoriu gaidys —
Viso kiemo karvedys.
Pasipūtęs, kad suriko:
— Kakaryko! Kakaryko!

Gaudo katinas peles;
Pasigavo tik kelias:
— Miau-kurr-miau! — piktai susuko,
Kai šimtinė jų paspruko.

Sėdi Rudis prie būdos,
Be skripkelės, be dūdos:
— Au-au-au, laikykit vagį,
Neša ožį riestaragį!

bokšto griuvėsius pasiekti. Gerokas laipiojimas, pilies kampas netaip arti, kaip atrodė nuo žemės. Įsidrąsinę ėjom pilies sienom stati, ir žinoma, kuris greičiau... Beveik bėgte, bėgom kur plotis leido. Julius pirmas, aš iš paskos. Žiūriu, jis jau lipa pro bokšto lango skylę... Bumpt, nurieda atsilaisvinęs akmuo, užkliudytas Juliaus batų. Jis svyruoja, negali išlaikyti pusiausvyros. Surinku — Juliau! — o jis jau slysta žemyn.

Žaibo greitumu, kaip voverė nusileidžiu žemėn gelbėt. Pribėgu prie bokšto... — pervėlu! Julius išsitiesęs ant žolės tarp akmenų. Galva atrodo sužeista, ir toks baltas, it drobė. Persigandęs ir supurtytas to vaizdo, bet nepraradęs sveikos orientacijos, pasileidau bėgti pagalbos.

(Bus daugiau)

PUPUČIO NAKTINIS NUOTYKIS

Linutė

Buvo labai tamsu — naktis, aišku. Senas laikrodis su skambėjo vieną kartą, nusižiovavo ir vėl užmigo.

Puputis pravėrė vieną akį. Minutei pertraukė sapną pagalvoti, kaip smagu, kad dar nereikėjo keltis. Jis jau buvo bepradėjęs antrą dalį sapno apie save Olimpiado lenktynėse, kai išgirdo keistą garsą. Tuk, tuk, tuk. Puputis atsikėlė ir priėjo prie urvo durų apsidairyti.

Jis pažiūrėjo, pauostė, paklausė.

— Nieko niekur niekaip nematau... Kas ten? — sušnabždėjo Puputis, lyg bijodamas savo cypiančio balselio.

— Ogi AŠ! — kažkas atsiliepė baisiu balsu.

— Labas vakaras, — mandagiai pasisveikino peliukas Puputis.

— Aš čia esu! Aš baisi!! Aš RAGANA!!! Tu turi manęs bijoti — atsakė viešnia.

— Kodėl? Tu gan padoriai atro dai. Tu nekniauki, tu greičiausiai nekandi, nes turi tik porą dantų... tik esi truputį susivėlus. Aš tik katinų bijau, — paaiškino peliukas.

— Oi, varge tu mano. Po šimts ir pusę juodų katinų, visą savo baisumą praradau! Nieks manęs nebijo, nieks nuo manęs nebėga, nieko nebegaliu išgąsdinti. Tai bedarbė raganoms šiais laikais! Net tu, pelė, manęs nebijai... — ir ragana pradėjo verkti — keistai, raganiškai.

Puputis išėjo iš urvo. Rimtai apžiūrėjo raganą, dar rimčiau pamastė ir tarė:

— Žinai ką? Tu bandyk šypsotis. Žinoma neperplačiai, nes neturi dantų. Pamatysi kaip viskas pasikeis, jei

pabandysi vistiek. Greičiausiai ir darbą gausi. Geriau šypsotis, negu žmones ir kitus gąsdinti.

— Šypsotis? Pabandysiu — bet pamatysi, man neišeis... Ar šitaip?

— Neblogai, tik dar linksmiau.

— O dabar?

— Labai gerai, puiku! Labanakt, — pritarė Puputis ir grįžo į lovą. Staiga jis sudrebėjo.

— Aš tik dabar kalbėjau su ragana. Su RAGANA! — Puputis palindo po savo trim patalais. Išitraukė uodegytės net patį galiuką.

— Kaip baisu! — galvojo Puputis pro ketvirto sapno pradžia, tik jis neturėjo laiko viską gerai prisiminti, nes lenktynės jauėjo prie galo ir jis būtinai turėjo laimėti...

LINKSMIAU

Dramblys buvo blogoj nuotaikoj. Jis užkalbino prabėgančią pelę:

— Kodėl tu nesi tokia didelė ir stipri, kaip aš?

— Nepamiršk, kad aš neseniai sirgau, — atsakė pelė.

Bosas: Nustok! Aš nenoriu, kad tu švilpautum dirbdamas.

Tarnautojas: O, tai nieko. Aš nedirbu.

Ponia: (verkiančiai mergaitei) Na, na. Aš taip neverkčiau, jei būčiau tavo vietoj.

Mergaitė: Gerai ponia, jūs verkit, kaip jums patinka. Aš tik šitaip moku.

— Lyja, lijo, lis! Nesustos niekados — turbūt, — liūdnai galvojo Kiškis-Piškis. Viskas pilka — pilkas dangus, pilkas lietus, pilkas aš. Bet vistiek reikia eiti į mokyklą, į pilką mokyklą, tokią pilką dieną!

Kiškis-Piškis buvo visai pilkoje nuotaikoje. Negalėjo šypsotis nė truputį, o tokią dieną, kai negali šypsotis, visko gali atsitikti, ar ne? Kiškiui-Piškiui ir atsitiko. Tik paklausykit...

Kiškis-Piškis bėgo į mokyklą per lietų ir užtiko musmirę. Šmukšt, palindo.

— A, tai bent sausiau! — atsiduso jis, ir įtraukė savo ilgą, gražią uodegytę. (Tais laikais kiškiai turėjo ilgas uodegytes).

Kaip tik tada, atbėgo voverytė ir šmurkšt, po ta, pačia musmire.

— A, čia daug sausiau! — nudžiugo ji.

Kiškis-Piškis norėjo pasisveikinti, bet voverytė į jį nežiūrėjo. Ji žiūrėjo į musmirę. Staiga tik trakšt, voverytė nulaužė musmirę ir nubėgo. Ji buvo labai gudri — išrado pirmą skėtį!

Vargšam Kiškiui-Piškiui daug prasčiau. Jis visai sušlapo ir jo ilga uodegytė susitraukė į kamuoliuką. Nuo to laiko kiškiai tebeturi trumpos uodegytes ir niekad, niekad nebėgioja lauke, kai lyja, kad dar trumpesnės nepasidarytų. O kai pamatysit tą kiškį, padeklamuokit jam šį eilėraštį — gal jis jums nusišypsos...

KIŠKIS

Pranas Imsrys

Buvo kiškis,
 Buvo pilkas:
 Jis turėjo
 Kojas ilgas,
 Uodegytę
 Gražią, trumpą
 Ir nosytę
 Mažą, kumpą.

RAMUNĖLĖ, AŠ IR REKSAS

R. Spalis

(Ištrauka iš apysakos
"Tarp dviejų žemynų")

Mano sesuo yra tikra moteris ir Ievos duktė. Taip ją dažnai vadina tėvelis. Kodėl jis taip ją vadina — aš nežinau, nes jos tikras vardas Ramunėlė. Klausiamas tėvelis tik juokiasi ir tvirtina, kad man anksti žinoti, kad jis man paaiškinsiąs, kada man ūsai pradėsią kaltis.

Dabar ir aš kartais pasižvalgau į veidrodį, bet kol kas jokio ženkle. Moterims ūsai neauga ir nesuprantu, kodėl Ramunėlė nuolat žiūri į save. Tėvelis tvirtina, kad ir lopšyje ji nustodavo verkti, jei pamatydavo veidrodį. Kartą gerą valandą stebėjau ją iš šono ir neiškenčiau.

— Ramunėle, tu stiklą pradilinsi taip ilgai spoksodama. Jis aparos iš nuovargio.

Ji pajudino savo aukso plaukus, kurie subangavo lyg prinokusios kviečių varpos ir nuleido rugiagėlių akis į mane.

— Patinku aš tau? — Paklausė.

— Labai.

— Labai.

— Ir veidrodžiui aš patinku. Prieš valandėlę, jis nespindėjęs taip.

— Aš to nepastebiu, — žiūrėdamas į save, — prisipažinau.

— Nesistebiu. Jei ant dviejų smilgų uždėtum arbūzą, o ant jo mažą kopūstų galvelę, ar ilgai žiūrėtum į tokį pavidalą, Vyduti?

— Nemanau.

— Taigi. Dabar supranti kodėl tu nemėgsti veidrodžio, kodėl jis nespindi tave pamatęs.

Vėl subangavo auksinės blizgančios kviečių varpos ir rugiagėlių žvaigždės pasinėrė į stiklą, pažvelgdamos į mane iš ten, pilnos užuojautos ir tokio skausmo, kad apmirė man širdis.

Štai kas! Aš arbūzas ant smilgos kojų! Kaip aš nepastebėjau to anksčiau!

Nebegalėjau žaisti nusiminęs ir supratau, kad neišaugs man ūsai, kad neatrodysiu, kaip dėdė Petras, ir tėvelis nepatikės man paslapties.

Pasislėpiaiu, kad žmonės tokio nematytų, bet po valandėlės mamytė išžvėjojo mane iš krūmų.

— Susimildamas, Vyduti, ko lendi į tokį tankumyną, susidraskysi visas!

— Bent niekas nesijuoks iš manęs, — siurbdamas nosimi, sukau veidą.

— O kas gi juokiasi iš tavęs?

— Visi. Aš arbūzas ant smilgos kojų.

— Kas pasakė tau tokią nesąmonę? — šoko pasipiktinusi motinėlė.

— Ramunėlė.

— Aš jai! Tu toks nesi, be to, grožis dar neviskas. Tikras vyras grožį gali paversti į nieką.

Pajutau, kad žemė sutvirtėjo po kojomis, ir plačiai praplėčiau akis.

— Kokie privalumai, mamyt?

— Vyras turi būti drąsus, kilnus ir teišus, — kiek pagalvojusi, užsisvajojusi paaikškino motinėlė, glostydama mano galvą.

Paleidau sijoną drūtai nusimindama. Ne, man nėra vilties nugaltėti grožį. Visą gyvenimą turėsiu vilkti arbūzą ant smilgos kojų. Nesu drąsus. Bijau ir kaimynų ožkos, kuri badosi, ir tamsos, ir griausinio ir kitų dalykų. Gerklę pradėjo spausti ir vėl kibau į sijoną, slėpdamasis nuo viso pasaulio, kai paskubomis atplaukė motinėlės balsas.

— Žinoma, sunku turėti visus tris privalumus iš karto. Pirmą reikia ugdyti vieną kurį, o kiti du ateis savaime, su metais.

Pramerkiau vieną akį, paskui kitą. Kilnus! Hm, neaišku. Reikėtų nuolat klausti. Tuo tarpu tėvelis ir motinėle dažnai užimti, o Ramunėlės klausti nenoriu. Ji tik metais vyresnė, o tokia protinga, viską žino. Nenoriu, kad juoktųsi iš manęs, neišmanėlio. Hm, kaip dėl to pasakutiniojo žodžio, dėl to teismo. Teisus, teisingas, nemelagis. Suprantamas žodis! Galiu mėginti, nesunku gi.

Darėsi šviesu ir lengva, net pradėjau šypsotis, kai, prisiminęs ryto nuotyki, abiem rankomis įsitvėriau į sijoną.

— Kas vėl, Vyduči?

Šaltis bangavo nugara. Jei dabar nepravirsiu burnos, ūsai niekad nepapuoš lūpų. Tegu daro, ką nori, pasiryžau.

— Mamyt!

— Ką, vaikelį?

— Ar tau labai patiko tas buvęs kristalinis indas su žuvelė miegamajame?

— Labai, tai tėvelio dovana man. Kodėl sakai buvęs, vaikelį?

— Į šipulius... — prašnabždėjau užsimerkdamas.

— Kada?! — aiktelėjo mamytė.

— Ši rytą...

— Ko lindai į miegamąjį?

— Ramunėlė nuvedė. Aš policininkas buvau. Duris saugojau, o ji mėgino tavo skrybėlaites prieš veidrodį. Vieną, tą plačiąją, ji uždėjo ant to kristalinio indo ir mes užmiršom jį. Vėliau pamatėm tave ateinančią iš miesto ir...

— Ir šokot krauti viską atgal į spintą, numesdami indą! Kodėl iš karto nesakėt? — pabalusi mamytė vėdinosi nosine.

— Manėm katinas mums padės. Pagavę Murkių uždarėm į kambarį. Tikėjome, tu įtarsi jį, kad jis dėl tos žuvelės inde...

Mamytė bėgte pasileido į namus. Po minutės Murkius išrūko pro langą lyg vilkų gaujos vejamas. Po pusvalandžio išplaukė ir tikroji moteris arba Ramunėlė. Ji suko nugarą ir nenorėjo pažinti manęs. Veltui aiškinu jai, kad vyro keliu pasukau, kad ūsai pradės dygti, kad jos grožį sutrinsiu į nieką.

Norėdamas atlyginti Murkiui už padarytą skriaudą, niekam nematant, išnešiau gabalą mėsos iš virtuvės ir, katinui užkandžiaujant, pažadėjau nebedaryti daugiau kiaulysčių. Ir tu man taip atsitik, kad apsirikau kaip reikiant. Po valandėlės jau antrą kartą Murkius išrūko pro langą, tik ši kartą iš virtuvės. Onutė, mūsų virėja, įtarė jį dėl to

šmoto mėsos, kurį aš jam dovanojau. Kai išpažinau savo kaltę, Onutė palingavo galva.

— Privirsi košės, Vyduči, oi privirsi besistengdamas pasidaryti vyru. Geriau lik arbūzu. Tu man ir toks patinki.

Onutė, kaip ir Ramunėlė, labai protinga moteris. Košę pradėjau virti jau kitą dieną kai dėdė Petras nusileido greta manęs ant suoliuko sode.

— Na, pipire, vardinės tavo rytoj. Ko nori?

— Dėdė man to nenupirksi.

— Kodėl, pipire?

— Nes, dėdė, esi šykštus, — užsimerkiau tai sakydamas. Ak, sunkų kelią pasirinkau!

— Kas tau sakė, kad aš šykštus?

— Tėveliai taip kalba. Sako, už centą tu varytum kiaulę į Kauną.

Dėdė užsirūkė papirosą, pasodino mane ant kelių ir, girdamas mano gerą atmintį, pradėjo kamantinėti, kas dar kalbėta apie jį. Matydamas jo gerą nuotaiką, išpasakojau, ką žinojau ir dar kai ką pridėjau nuo savęs, kad tik jį palinksminti.

Išbaigęs visus papirosus, dėdė taip staiga išnyko, kad tėveliai nespėjo pakviesti jį pietums. Veltui tik kurį laiką dairėsi po sodą, spėdami kur jis pražūvęs. Būtų ir užmiršę jį, tik kitą dieną gavo ilgoką laišką. Pirmą tėvelis skaitė jį, paskui mamytė, paskui abu kartu. Pagaliau jiedu pašaukė Ramunėlę ir mane.

— Kuris pavadino dėdę Petrą šykštuoliu?

— Aš, — Ramunėlei tylint prisipažinau.

— O kodėl taip negražiai pavadinai jį?

— Girdėjau, kaip tu sakei mamytei.

— Mes juokaudami, perdėdami kalbėjome, o dabar dėdė manys, kad rimtai taip galvojam apie jį. Ir kam tu taip padarei?

Pradėjau aiškinti apie ūsus, teisingumą, vyriškumą, grožio niekinimą.

Tėvelis klausė, klausė ir pagaliau pasisuko į motinėlą.

— Ramunėlė tikra moteris, o sūnus tikras vyras. Nežinau kuri nelaimė didesnė, bet dėdės Petro jau nepamatysime...

Bijau, tėvelis nebus prezidentas. Prezidentas, sakoma, viską žino ir niekad neklysta. Nors mano tėvelis kiaulių pirklys, bet, buvau tikras, vieną dieną jis būsiąs prezidentas. Iki šios dienos viskas įvykdamo taip, kaip jis pasakydavo. Ir štai tokia nelaimė, pirmą kartą jis suklydo! Dėdė Petrą pamačiau jau kitą rytą. Jis švilptelėjo man per

tvorą, duodamas ženklą, kad ateičiau. Išlindęs pro man žinomą tarpą į gatvę, pamačiau dėdę laikantį didžiulį vilkų veislės šunį.

— Vyduči, šis šuva tavo, vardinių proga. Nebijok jo, neįkas. Kad ir didesnis už tave, bet dar labai jaunas, tyčia augintas pardavimui, taigi kaip ir neturėjęs šeimininko. Jo vardas reks. Bent dieną laikyk jį prie savęs, maitink gerai ir neprileisk kitų. Per dieną šuva supras, kad tu jo šeimininkas.

Dėdei dingus už kampo, tįptelėjau dovaną į sodą ir kuo greičiausiai paslėpiau ją sandeliuke, o pats nulėkiau į virtuvę.

— Valgyt, prašau, ir labai daug.

Nustebusi Onutė atriekė storai duonos, pridėjo sviesto dar storiau, o kumpis buvo per delną. Maniau reksui užteks, bet jis, vienu kvapu sunaikinęs atneštą, taip gailiai suunkštė prašydamas daugiau, kad vėl pasukau virtuvėn.

Rekso apetitas stebėtinai. Ir mano saldinius, gautus vardinių proga, suvalgė, ir šokoladą surijo, ir keturis pyragaičius sušveitė, ir torto gabalą, ir du ragelį, ir tris apelsinus, ir bent kilogramą cukraus gabaliukuose (jis spintelėje, kur galiu pasiekti ir kur niekas nemato), ir manų košę kurią išnešiau į sodą, ir porą kotletų ir keletą bananų sutašė nemirktelėjęs. Taigi tempiau į sandeliuką, kas tik pakliuvo po ranka. Reksas viską naikino ir vis unksė, prašydamas daugiau. Į vakarą išgirdau mamytę, sakant tėveliui.

— Dėkui Dievui Vydučiui krizė praeina. Atrodo, plaučių uždegimas nepaliks pėdsakų. Jo apetitas taisosi.

Į vakarą, bemaitindamas reksą, taip nusivariau nuo kojų, kad išsitiesiau greta šuns sandeliuke ir užmigau. O kai aš užmiegu tai, anot tėvelio, ir pasaulio pabaiga vargu ar prikeltų mane. Keista, šį kartą susapnavau tą tėvelio išpranašautą pasaulio pabaigą. Mėnulis ir dangus siūbavo ir rengėsi kristi ant žemės, griaustinis darėsi nežmoniškas ir visi pasaulio gyvuliai lojo, kaip šunės. Nusigandęs praplėšiau akis ir atsisėdau. Triukšmas nenyko. Pasišiaušęs reksas, rodydamas didžiausias iltis, gynė sandeliuko duris, o anapus jų tėveliai, Ramunėlė ir kaimynai pagaliais daužė skardas, matyt, norėdami mane prikelti.

Išvydęs pajudėjusį, užkimęs tėvelis riktelėjo.

— Iš kur toji pabaisa su tavimi?

— Jokia pabaisa, tai dėdės Petro dovana man.

Aiktelėjo visi. Vis pasišiaušęs, urgzdamas, ilingas reksas ėjo greta manęs, neprileisdamas namiškių, kurie suko plačiu ratu, stebėdamiesi šuns didumu. Vakarienės metu Ramunėlė vos neteko piršto, no-

VOVERĖLĖ

Albina Kašiubienė

Klauso ruda voverėlė,
Virpa puri uodegėlė.
Žiba juodos dvi akutės,
Kaip ji šoka nuo šakutės.

Stebi vaikai voverėlę,
Ant tvorelės pasikėlę.
Voverėle, tu graži!
Sako jai vaikai maži.

Voverėle, tu vikri!
Mes draugai tavo tikri.
Voverėlė aplink suka,
Nori gauti riešutuką.

Meta šuolį voverėlė,
Tuo ir baigias dainužėlė.
Neša lizdan riešutėlį,
Taiso žiemai patalėlį.

rėdama papirkti reksą mėsos šmotu. Supykusi, vos neverkdama tvirtino, kad dar nėra mačiusi tokio nemandagaus, biauraus šuns, kad mes tinkam vienas kitam ir pagal būdą ir pagal išvaizdą. Mamytės subarturėjo atsiprašyti mūs abiejų ir nuo to nepasidarė jai lengviau.

Po kelių dienų reksas įsitikino, kad namiškiai nenori man pikto ir nustojo urgzti. Jis tikras draugas ir padeda man iš visos savo šuniškos širdies. Supratęs, kad aš maitinamas per prievartą, mamytei ar Onutei nosisukus, vienu lyžtelėjimu ištuština mano lėkštę ir net nesilaižo moterims žiūrint, lyg jis ir negalvotų apie valgi, toks gudrus. Bet ir jis neviską. Apelsinų sunką, kad ir raukydamasis, dar išlaka, bet košės su cinamonais nepakelia. Tik užuodęs, pabrukęs uodegą, šauna laukan, palikdamas man vargti su lėkšte. Už tokį elgesį vadinu jį niekšu, gėdinu jį, ir reksas supranta negražiai pasielgęs. Tada jis gailiai žiūri ir mėgina ližtelti atsiprašydamas, bet cinamonų atsisako ir nieko jam negalima padaryti.

Bet šiaip ar taip mano sveikata taisosi, nes svoris auga ir, anot mamytės, esu raudonesnis. Taigi viskas būtų gerai, tik Ramunėlė ir reksas pasidarė tikri priešai ir tai per lėlę, bet apie tai kitą kartą.

Skersai:

1. Naktį šviečia.
4. Vaikas, bet ne duktė.
5. Kas mėgsta riešutus?
7. Apvalas, vežimas be jo nevažiuotų.
8. Pakeitus vieną raidę žodyje "sukti" gauni
11. Priešingas žodžiui "priešinasi".
12. Seniau vyrams patikdavo barzdos ir
14. Lopšinės vaikus

Zemyn:

1. Rugiagėlių spalva.
2. Svetimas.
3. Atsisėsti arba jei yra daugiau žmonių.
6. Jei klasėje iššaukia tavo vardą atsakai
7. Tylus.
10. Baidyklė paukščius.
9. Ne čia.
11. "Siunčia" būsimajam laike.
12. Greitai, netrukus.
13. Dramblio dantis.

(Atsakymai psl. 31)

TRUPUTĮ PAGALVOK

A. Pritaikykite gyvulį ar paukštį su jo kūno dalimi:
Pavyzdžiui: 1. šeriai kiaulė

1. šeriai dramblys
2. geluonis arklys
3. karčiai gaidys
4. pentinai dramblys
5. kanopos gyvatė
6. gurklys žuvis
7. žvynai arklys
8. iltys gaidys
9. išnara gaidys
10. skiauturė arklys
11. ašutai kiaulė
12. straublys bitė

B. Iš sekančių dviejų žodžių padarykite trečią, sudurtinį.
Pavyzdžiui: 1. lietus — sargas — lietsargis

1. lietus — — sargas
2. šuo — — grybas
3. daiktas — — vardas
4. veiksmas — — žodis
5. vidurys — — naktis
6. vidurys — — diena
7. rugiai — — gėlė
8. piktas — — žolė
9. šventas — — diena
10. ragas — — nosis
11. vasara — — vieta
12. stalas — — tiesti

(Atsakymai psl. 29)

AR ŽINAI ...

Apie temperatūrą?

Žmogui būna nepatogu, jei jam peršalta ar perkaršta. Pirmieji civilizuoti kraštai buvo Palestina, Graikija, Egiptas, nes ten oras labai malonus.

Nereikia rūpintis apie karštį ir šaltį. Didelių genijų nėra nei eskimų tarpe, nei afrikiečių, gyvenančių kur labai karšta. Jie neturi laiko galvoti apie ką kitą, nes jiems rūpi palaikyti gyvybę, kovojant prieš nepalankų orą. Iš tikrųjų, buvo vienas garsus eskimas, Nanook. Jis vaidino filme 1922 metais. Netrukus po filmo pagaminimo Nanook mirė nuo šalčio.

Žmogui patogiausia temperatūra yra 64 laipsniai. Senovėje žmonės visai bandė išlaikyti patogesnę temperatūrą savo namuose. Romėnai šildydavo namus pro grindis. Pečius rūsijoje šildydavo tam tikrus prietaisus po kiekvieno kambario grindimis. Šildymas dūjomis buvo išrastas Kinijoje prieš tūkstančius metų. Devynioliktojo šimtmečio Amerikoje jau buvo naudojama centrinė šildymo sistema — vienas pečius šildydavo visą namą. Tiksliai tie seni pečiai buvo labai brangūs, užėmė daug vietos ir reikalavo daug valymo bei nuolatinės priežiūros. Dabar mūsų pečiai kitokie. 95 nušimčiai visų Amerikos gyventojų turi centriniai apšildyti namus. Naujausias šildymo prietaisas įdedamas į lubas ir beveik nesimato.

Su karščiu taip pat būna sunkumų. Egiptiečiai sušlapindavo savo namų sienas, ir sausi dykumų vėjai vandenį sugerdavo ir atšaldydavo namus. Leonardas da Vinci sugalvojo pirmąją vėsinimo priemonę. Tai buvo ratas, kuris pagaudavo šaltą orą nuo upės paviršiaus ir atvėsinavo pilies miegamąjį. Anglijoje inžinieriai išdūrė 20,000 mažų skylučių parlamento rūmų viename kambaryje, manydami, kad šaltas oras persisunks per skylės į kitus kambarius. Jie užmiršo, kad šiltas oras kyla, o šaltas krinta žemyn... Dabar mes turime automatiškų vėsinuvų, kurie veikia labai tyliai ir prisitaiko prie įvairių oro atmainų.

PAS SKAITYTOJUS

Ateitininkų stovykla

Rugpiūčio mėnesį Los Angeles moksleiviai ateitininkai stovyklavo gražuose Arrowhead kalnuose. Stovyklai vadovavo mokytoja D. Polikaitienė.

Pirmą dieną stovyklos vadovė paaiškino visą stovyklos tvarką. Ji paskyrė ir būrelių vadovus: E. Motiejūnaite — mergaičių, K. Domkų ir A. Arbą — berniukų.

Nustatytos tvarkos laikėmės. Tvarką ir švarą prižiūrėjo vadovė Polikaitienė. Už nesusitvarkymą gaudavome minusus. Man atrodo, kad mergaitės savo namelių tvarkingiau užlaikė už berniukus.

Stovykloje mes daug ko išmokome. Pasikalbėjimus su mumis turėdavo p. Polikaitienė, tik apie Donelaitį kalbėjo p. Puškorienė ir Federacijos vado Los Angeles moksleiviams pasakytą kalbą paaiškino mano tėvelis, Juozas Kojelis.

Su stovyklos vadove mes kalbėjomės apie senovės lietuvių religiją, papročius, Lietuvos gamtą, miestus, apie ateitininko religingumą, pasiruošimą vadovauti ir kt. Skaitydavome ir savo paruoštus rašinėlius.

Įdomios būdavo vakaro programos. Ypač gražus buvo partizanų vakaras. Ponas Polikaitis su berniukais padarė partizano kapą, o mes, mergaitės, papuo-

Stovyklautojai lenktyniauja baseine šėmė jį gėlėmis. Vadovė papasakojo mums apie Lietuvos partizanus ir paskaitė straipsnelį iš vieno partizano parašytos knygos apie kovas su rusais. Paskui deklamavome partizanų eilėraščius ir dainavome jų dainas.

Visiems, žinoma, patiko maudymasis. Galėjome maudytis po dvi valandas kasdien. Kas prasižengdavo stovyklos taisyklėms, tam maudymosi laikas būdavo sutrumpinamas. Turėjome ir plaukimo rungtynes.

Graži ir įdomi buvo mūsų stovykla. Laikas labai greit prabėgo.

Rasa Kojelytė

Truputį pagalvok atsakymai: (psl. 25) A. 2. geluonis — bitė, 3. karčiai — arklys, 4. pentinai — gaidys, 5. kanopos — arklys, 6. gurklys — gaidys, 7. žvynai — žuvis, 8. iltys — dramblys, 9. išnara — gyvatė, 10. skiauturė — gaidys, 11. ašutai — arklys, 12. straublys — dramblys. B. 1. lietsargis. 2. šungrybis, 3. daiktavardis, 4. veiksmazodis, 5. vidurnaktis, 6. vidurdienis, 7. rugiagėlė, 8. piktžolė, 9. šventadienis, 10. raganosis, 11. vasarvietė, 12. staltiesė.

Stovyklos Džiaugsmas ir Nuotykiai

Stovykla yra nuotykių laikas. Stovykloje atsitinka juokingų dalykų, ir nelaimių. Žinome, kad nelaimės nėra labai džiaugsmingas dalykas, bet retai jos pasitaiko.

Vieną iš tokių nuotykių mėginiau papasakoti. Vieną sykįėjau pasivaikščioti ir pamačiau paukščiuką purve. Jo sparnai buvo sudraskyti. Jis negalėjo visai skristi. Aš jį paėmiau ir nunešiau į stovyklą. Tenai aprišau sužeistą sparnelius ir vėl nunešiau atgal į lizdėlį netoli purvyno. Po keletos dienų nuėjus ten, jo jau neradau. Jis atskrisdavo į stovyklą ir man čiulbėdavo.

Stovykloje visiems labai patinka, kai iš ryto reikia anksti atsikelti ir susirikiuoti prie vėliavos. Vėliavos pakelimą daugiausia atlieka kas nors iš vyresniųjų sesių. Visos jaunesnės skautės gerbia vėliavą didžiuoju saliutu.

Daug kitų įdomių ir nuostabių dalykų atsitinka, bet negalima visko išpasakoti.

Kai reikia važiuoti namo, pasidaro liūdna, bet man buvo liūdniausia, nes reikėjo palikti paukštelį vieną.

Parašė: Eglutė Giedraitytė.

Illustravo: Ingrida Raulinaitytė

VI sk. mokinės

Vysk. Valančiaus Lituanistinėje Mokykloje.

MŪSŲ KŪRYBA

O MOTINA BRANGIOJI,

Mamyte, taip išreikšt norėčiau,
Kaip myliu ir gerbiu,
Tavęs jeigu netekčiau,
Gyvent man būt sunku.

Daug rūpesčių ir vargo
Tu iškenti, neši,
Naktelėmis nemiegi,
O Motina brangil!...

*Irutė Seibutyte
Marquette Pk.
Lituanistinė Mokykla.*

SPALIS

Visus ūkininkus džiaugsmas ima
Kai jie baltus linus mina
Ir daug spalijų pagamina.

Visiems žinot ne pro šalį,
Kad Daukantas gimė spalį,
O Kolumbas plaukė į šią šalį.

Žinom liūdną atminimą:
Spalį Vilniaus pagrobimą.

*K. Donelaičio mokyklos VI sk.
mokinių kūryba*

KAIP AUDRONĖS ŠUNIUKAS GAVO VARDĄ

Audronė buvo tik penkerių metų, kai įsigijo mažą šuniuką. Iš pradžių ji nežinojo kokį vardą šuniukui duot. Mamytė nusprendė, kad šuniuką geriausia vadinti Baltuku. Audronė labai mylėjo Baltuką. Šuniukas priprato prie savo vardo.

Kai Audronei buvo šešeri metai, ji pradėjo lankyti mokyklą, o Baltukas vis eidavo kartu su ja į mokyklą ir kartu grįždavo namo. Jis buvo visas baltas, kaip sniegas. Vieną dieną ant jo kailio pradėjo rodytis taškai. Audronė išsigando ir manė, kad Baltukas serga. Mamytė paaiškino, kad taip turi būti, nes jis toks šuniukas. Jis gražiai atrodė ir su taškais.

Kartą, eidama gulti, ji galvojo, kad Baltukas turėtų turėti naują vardą. Ji manė, kad Juodis, Spalvuotis, Gražutis ar Margius gal tiks. Jis nusprendė, kad Margius buvo jam geriausias vardas. Atsikėlusį rytą, Audronė pasakė mamytei, kad ji surado naują vardą šuniukui: jo vardas bus Margius. Mamytei tas vardas labai patiko ir paliko jį visam laikui.

Iš pradžių šuniukas nesuprato, kad jo vardas buvo pakeistas, bet vėliau priprato prie jo ir žinojo, kad jo vardas Margius.

*Regina Sližytė
Dearborn, Mich.*

RUDUO LIETUVOJE

Lietuvoje jau ruduo atėjo. Vaidilutės gražiai dainavo pasipuošiusios gražiais lapeliais. Saulė spindėjo tarp medžių. Stirna stovėjo su savo mažuoju vaikelium prie plačios Nemuno upės ir gėrė tyrą vandenį. Vyturėlis, kregždėlė ir gandrai visi skrido iš Lietuvos, bet tik žiemai. Pavasarį, vėl sugrįš į Vaidilučių žemę. Žąsys išsimaudė ežere prieš ilgą kelionę. Miškas iš tolo atrodė kaip gėlių darželis. Geltonos, žalios ir raudonos spalvos puošė žemę. Avižos ir rugiai stovėjo kaip kareiviai laukuose. O, kokia čia graži vieta! Viskas kaip nudažyta, mūsų Lietuva.

*Dalia Jonikaitė,
Hamiltonas*

LAPELIS

Medžių lapai pradėjo keistis. Jau vasaros žalias spalvas užmiršo ir pasirodo naujos; gražesnės. Raudonas lapelis nušoka nuo šakelės ir bėgdamas šalta žeme pasakoja apie ateinančią žiemą. Po savo gražaus pasirodymo jis tykiai palieka žemės gyvenimą.

Dar kitas geltonas lapas, liūdnas pasirodo. Medžiai apsirengę rudens drobule; vienas geltonai, kitas rausvai, dar trečias rudai; tik vienas kitas atsilikėlis dar žaliai pasipuošęs.

Tik neilgai ir rudens grožybė tęsis. Ir tuoj visi medžiai pames savo papuošalą ir nuogi stovės—lyg numirėliai, nes baltos sniegės užklos ir apsunkins vargšo medžio šakas...

*Onutė Erštikaitytė
Hamiltonas*

VIŠČIUKAI

Geltoni snapiukai
Cyp, cyp, cyp viščiukai,
Ritasi iš kiaušinėlio
Iš mažyčio patalėlio.

Po žolytę bėginėja,
Sėklytes jie lesinėja,
O mamytė juos mokina
Nuo šunelio pikto gina.

Kai pavargsta jų kojos
Ir užsimerkia akys,
Miega saldžiu miegelio
Po mamytės sparneliu.

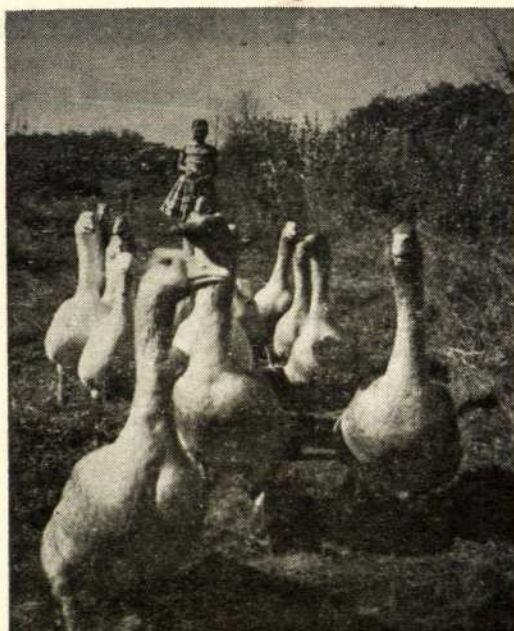
*Vilija Bilaišytė 8 metų
Čikagos Marquette Parko
Lituanistinės mokyklos mok.*

MARIJA

Marija yra Dievo Motina. Vieną kartą angelas pasirodė Marijai. Angelas ir sako: Tu esi Dievo Motina. Marija išsigando tos didelės šviesos ir sako: Jeigu Dievas norės, tai būsiu Dievo Motina. Tada Marija nuėjo pas savo mamą ir jai apie viską papasakojo.

*Rasa Lukoševičiūtė
Montrealis
Aušros Vartų m. II sk. mokinė*

*“Žasiaganė”, “Eglutės” skaitytoja
Jonė Razmaitė iš Firdale, Canada*

KLAIPĖDA

Žemaičių pastatyta Klaipėda,
Kur putotos bangos rieda,
Ten mėlyni dangūs
Ir gintarai brangūs
Padaro Klaipėdos uostą
Karaliaus vandeniniu sostu.

*Viktorija Žygaitė
6-tos sk. Vysk. Valančiaus
lituanistinė mok. Clevelande*

MISLĖS

Be rankų be kojų — dangun ropoja.

Linksta, bet nelūžta.

Maža moterėlė dieną naktį sveikinama.

Stoviu į viršų, žiūriu į žemę, apačioje karšta, viršuje šalta.

Senas dėdė kampe sėdi.

Stovi kampe senė, niekas sėstis neprašo. (Atsakymai psl. 31)

Kun. Aleksandras Burba – lietuvis ambasadorius

D. Augienė

Kun. A. Burba tapo kunigu, kai rusai valdė Lietuvą, o Bažnyčią, lenkų dvasininkai. Spauda buvo uždrausta. Jis slapta rūpinosi lietuvių vaikų ir suaugusių švietimu. Platino knygas, laikraščius, pats mokė skaityti ir rašyti. Buvo geras ir darbštus lietuvis. Todėl jo nemėgo nei rusai, nei lenkai. Kun. A. Burbos ateitis Lietuvoje būtų buvęs labai tamsi ir sunki. Jis atvyko į Ameriką. Klebonaudamas Plymouth, Pa., mišrioje lietuvių ir lenkų parapijoje, jis turėjo daug nemalonumų iš lenkų parapijiečių pusės. Kaip lenkai nekentė lietuvių matysit iš šio pavyzdžio.

"Buvo bendros lietuvių ir lenkų kapinės Plymouth. Mirė dvi Kudirkų mergytės. Lenkai neleido jų laidoti kapinėse, bet kun. Burba vartus atplėšė ir palaidojo. Lenkai atėję duobeles atkasė, už tvoros pastatė ir net karstelius sudaužė. Visi tuo įvykiu labai pasipiktino. Po to per trumpą laiką (per trejus metus) lietuvių parapijos nuo lenkiškųjų atsiskyrė. Tai įvyko beveik vieno kun. A. Burbos dėka" (Iš Liet. R. K.

Susivienijimas Amerikoje istorijos).

Trečias Kun. A. Burbos rūpestis buvo liet. darbininkų gerovė — apdrauda. Tą darbą jis vykdė per A. Liet. R. Kat. Susivienijimą, kurio širdis jis buvo nuo 1890 m. Per A. L. R. K. Susivienijimą skatino steigti liet. katalikų mokyklas, našlaičių ir senelių prieglaudas, organizuoti knygynus, skaityklas, leisti liet. knygas.

Be šių kultūrinių darbų Susivienijimas rūpinosi ir tebesirūpina žmonių ekonomine gerove, pomirtinėmis pašalpomis. "Alkanam, neaprupintam žmogui, atsidūrus gyvenimo pavojuose, nerūpi jokios aukštos idėjos", — rašė kun. J. Žilius.

A.L.R.K. Susivienijimas yra saugi ir naudinga apdraudos organizacija tiek jaunų metų jaunuoliui, tiek vyresnio amžiaus žmogui.

Dėl platesnių žinių apie Lietuvų Katalikų Susivienijimą kreipkitės į centro įstaigą šiuo adresu:

Lithuanian R. C. Alliance,
P. O. Box 32
(71-73 So. Washington Str.),
Wilkes-Barre, Pa.

Mislių atsakymai: (psl. 5) diržas, kepurė, kepurė, kepurė, pirštinė, pirštinė, pirštinė, vilnoniai drabužiai, pagalvė; (30 ps.) dūmai, dūmai, durų rankeina, kaminas, krosnis, krosnis.

Galvosūkių atsakymai: (psl. 24). Skersai: 1. mėnulis, 4. sūnus, 5. voverės, 7. ratas, 8. supti, 11. sutinka, 12. ūsai, 14. migdo. Žemyn: 1. melsva, 2. nesavas, 3. susėsti, 6. esu, 7. ramus, 9. ten, 10. baido, 11. siųs, 12. ūmai, 13. iltis.

Spalio ŠVENTĖS ir VARDINĖS

ALP 1785

L. arch.

1. Remigijus / Mantas, Alka
2. Angelai Sargai, Modestas / Girdutis, Pavandė
3. Teresė Kūdikėlio Jėzaus / Milgintas, Alanta
4. Pranciškus iš Asyžiaus, Domina / Maštautas, Eivydė
5. Placidus, Gala / Palemonas, Gilda
6. Brunonas, Epifanija / Budivydas, Vyta
7. **MARIJA ROŽINIO KARALIENĖ**
Sergijus, Justina / Butrimas, Eivenė
8. Brigita, Nestoras / Daugas, Gaiva
9. Dionyzas, Publija / Dauknitas, Eglė
10. Pranciškus Borgia / Gilvildas, Jaunė
11. **MARIJOS MOTINYSTĖ**
Eufridas, Pacida / Rindaugas, Daugvydė
12. Amelijus, Relinda / Gantas, Deimena
13. Eduardas, Geraldas / Mintas, Žemyna
14. Kalistas, Fortunata / Lygandas, Gendrė
15. Teresė iš Avilos, Leonardas / Gailiminas, Rugilė
16. Jadvyga, Aurelija / Gudigirdas, Dova
17. Margarita Marija Alacoque / Kintautas, Gytė
18. Lukas / Jodotas, Jaugilė
19. Petras iš Alkantaros, Kleopatra / Sangėla, Kantra
20. Jonas Kantietis, Adelina / Minimantas, Lėta
21. Hilarijonas, Uršulė / Rikantas, Gilanda
22. Verekundas, Alodija / Sudimantas, Minė
23. Alucijus, Domitas / Sidaugas, Ramutė
24. Rapolas Alkangelas, Gilbertas / Valmantas, Gluoda
25. **KRISTUS KARALIUS**
Krizantas, Darija / Švitrigaila, Skalva
26. Evaristas, Alanas / Liubartas, Mingintė
27. Gaudijozas, Kristeta / Vytautas, Tautmilė
28. Simonas ir Judas Tadas / Gaudrimas, Agila
29. Narcizas, Elfreda / Barutis, Tolvydė
30. Darata, Artemas / Minvainas, Miklausa
31. Arnulfas, Bega / Maštvilas, Tanvilė

91.189.334

EGLUTĖ sveikina visus, kurie švenčia vardines!